

**UCHWAŁA NR XXIX/150/2020
RADY Miejskiej w Błażowej
z dnia 17 grudnia 2020 r.**

**w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie
Gminy Błażowa**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r., poz. 1439 t.j.) po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie, Rada Miejska w Błażowej uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Błażowa, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Błażowej.

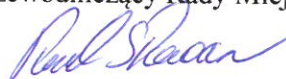
§ 3.

Traci moc Uchwała Nr XXIV/122/2016 Rady Miejskiej w Błażowej z dnia 15 lipca 2016 r. w sprawie: regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Błażowa oraz Uchwała Nr XXVI/131/2016 Rady Miejskiej w Błażowej z dnia 28 sierpnia 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Błażowa.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Sławomir Kowal

Wykonano w 3 Egzemplarzach:

- Egzemplarz nr 1 – a/a;
- Egzemplarz nr 2 – Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie, Wydział Prawny i Nadzoru,
- Egzemplarz nr 3 – Prokuratura Rejonowa w Rzeszowie.

REGULAMIN UTRZYMANIA CZYSTOŚCI I PORZĄDKU NA TERENIE GMINY BŁAŻOWA

Rozdział 1. Postanowienia ogólne.

§ 1

Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Błażowa.

Rozdział 2.

Wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości.

§ 2

1. Właściciele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania następujących frakcji odpadów komunalnych powstających w gospodarstwach domowych:
  - 1) papier i makulatura;
  - 2) szkło bezbarwne i kolorowe;
  - 3) tworzywa sztuczne;
  - 4) metal;
  - 5) opakowanie wielomateriałowe;
  - 6) bioodpady stanowiące odpady komunalne;
  - 7) popiół i żużel;
  - 8) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
  - 9) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
  - 10) zużyte opony;
  - 11) odpady remontowo-budowlane pochodzące z remontów i innych robót budowlanych wykonywanych przez właściciela nieruchomości we własnym zakresie, na wykonanie, których nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia na budowę, lub na wykonanie, których nie jest wymagane zgłoszenie do administracji architektoniczno-budowlanej;
  - 12) zużyte baterie i akumulatory;
  - 13) przeterminowane leki i chemikalia;
  - 14) odpady niebezpieczne;
  - 15) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły strzykawki;
  - 16) odpady tekstyliów i odzieży;
  - 17) pozostałe odpady zmieszane nie zawierające odpadów wymienionych w pkt. 1-16.
2. Właściciele nieruchomości obowiązani są zbierać i gromadzić odpady, o których mowa w ust. 1 w terminie niezwłocznym od chwili ich powstania, a następnie przekazywać podmiotowi odbierającemu odpady z częstotliwością i w sposób określony w rozdziale 4 niniejszego regulaminu.

§ 3

Właściciel nieruchomości zobowiązany jest do uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego, nie powodując przy tym zakłóceń w ruchu pieszym i pojazdów.

§ 4

1. Mycie pojazdów samochodowych może odbywać się poza myjniami, na terenie nieruchomości niesłużącej do użytku publicznego tylko pod warunkiem, że powstające ścieki odprowadzane są do kanalizacji sanitarnej lub gromadzone są w szczelnych zbiornikach bezodpływowych.
2. Prowadzenie napraw pojazdów mechanicznych poza warsztatami samochodowymi może odbywać się wyłącznie w zakresie obejmującym naprawy własnych pojazdów mechanicznych oraz pod warunkiem:
  - 1) zapobiegania negatywnego oddziaływania na środowisko w tym ograniczenie emisji hałasu i spalin;
  - 2) gromadzenia powstających odpadów w urządzeniach do tego przeznaczonych, zabezpieczenia przed przedostawaniem się płynów samochodowych do środowiska.

Rozdział 3.

Rodzaje i minimalna pojemności pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz na drogach publicznych, warunki rozmieszczania tych pojemników i worków oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

§ 5

1. Do gromadzenia odpadów komunalnych należy stosować następujące rodzaje koszy, pojemników, kontenerów i worków:
  - 1) kosze uliczne o pojemności od 10 do 60 l,
  - 2) pojemniki na odpady komunalne zmieszane o pojemności: 110 l, 120 l, 240 l, 1100 l oraz worki o pojemności 60 l, 80 l, 120 l,
  - 3) pojemniki przeznaczone do selektywnej zbiórki papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów ulegających biodegradacji o pojemności: 120 l, 240 l oraz worki o pojemności: 60 l, 80 l, 120 l,
  - 4) pojemniki specjalistyczne o różnej pojemności, jednak nie mniejszej niż 5 l np. na przeterminowane leki, zużyte baterie.
2. Worki i pojemniki powinny być oznaczone nadrukiem, jakiego rodzaju odpady należy w nich gromadzić oraz winny posiadać następującą kolorystykę:
  - 1) żółty – przeznaczony na metale, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
  - 2) zielony – przeznaczony na szkło,
  - 3) niebieski – przeznaczony na papier, tekturę,
  - 4) brązowy – przeznaczony na odpady biodegradowalne,
  - 5) szary – przeznaczony na popiół i żużel,
  - 6) czarny – przeznaczony na zmieszane odpady komunalne.
3. Właściciele nieruchomości zobowiązani są do wyposażenia nieruchomości w odpowiednią ilość pojemników (urządzeń) do gromadzenia odpadów komunalnych, uwzględniając ilość wytwarzanych odpadów komunalnych oraz ilość osób z nich korzystających.
4. Odpady selektywnie zebrane powinny być wrzucane do odpowiednich pojemników i worków.
5. Gmina może przejąć od właścicieli nieruchomości zamieszkałych przez mieszkańców, obowiązek wyposażenia nieruchomości w odpowiednią ilość pojemników (urządzeń), worków do gromadzenia odpadów komunalnych przy uwzględnieniu ilości wytwarzanych odpadów i liczby korzystających z nich osób.

§ 6

1. Odpady komunalne należy gromadzić w pojemnikach o minimalnej pojemności lub zespołach pojemników uwzględniając następujące normy miesięczne:
  - 1) dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych - 60 l na mieszkańca,
  - 2) dla budynków mieszkalnych wielorodzinnych - 60 l na mieszkańca.
2. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych zobowiązani są do wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki na odpady komunalne, dostosowując ich pojemność do swoich indywidualnych potrzeb uwzględniając następujące normy:

- 1) dla budynków użyteczności publicznej i placówek oświatowych w tym przedszkoli i żłobków – 2 litry na każdego pracownika, ucznia, dziecko, jednak co najmniej 1 pojemnik o pojemności 240 l na litrów,
- 2) dla lokali handlowych – 10 litrów na każde 10 m² powierzchni użytkowej lokalu, jednak co najmniej: 1 pojemnik o pojemności 120 l na litrów na lokal nie związany ze sprzedażą produktów spożywczych, 1 pojemnik o pojemności 240 l na litrów na lokal związany ze sprzedażą produktów spożywczych,
- 3) dla lokali gastronomicznych – 10 litrów na jedno miejsce konsumpcyjne, jednak co najmniej 1 pojemnik o pojemności 120 l na lokal,
- 4) dla punktów szybkiej konsumpcji – co najmniej 1 pojemnik o pojemności 120 litrów na punkt,
- 5) dla zakładów rzemieślniczych, usługowych i produkcyjnych – pojemnik 120 litrowy na każdym 10 pracowników,
- 6) dla gospodarstw agroturystycznych, hoteli, domów wypoczynkowych – 30 litrów na łóżko, jednak co najmniej jeden pojemnik o pojemności 240 litrów,
- 7) dla cmentarzy – minimum jeden pojemnik 1100 l.

§ 7.

1. Pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych należy ustawić na nieruchomości w miejscach odpowiadających przepisom prawa budowlanego, w sposób nie powodujący uciążliwości i utrudnień dla mieszkańców nieruchomości oraz osób trzecich.
2. W przypadku, gdy wyznaczenie miejsca zbierania odpadów nie jest możliwe na terenie nieruchomości, na której powstają odpady, właściciel nieruchomości obowiązany jest do zapewnienia usytuowania pojemników na odpady komunalne, na terenie innej nieruchomości na zasadach uzgodnionych z jej właścicielem.
3. Właściciele nieruchomości zobowiązani są udostępnić pojemniki przeznaczone do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych oraz selektywnie zebranych odpadów na czas odbierania tych odpadów poprzez ich wystawienie poza teren nieruchomości, w miejscu umożliwiającym swobodny do nich dojazd i dostęp pracowników przedsiębiorcy odbierającego odpady w terminie wg harmonogramu.

§ 8.

1. Właściciel nieruchomości ma obowiązek utrzymywania pojemników odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, w celu zapewnienia ich czystości i szczelności.
2. Utrzymanie pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym polega w szczególności na okresowym myciu i ich dezynfekcji, okresowych przeglądach, konserwacji oraz ich wymianie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia uniemożliwiającego dalsze użytkowanie.
3. Właściciele nieruchomości zobowiązani są do utrzymywania miejsc gromadzenia odpadów w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym.
4. Utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów obejmuje zapewnienie, aby miejsce to było wolne od:
  - 1) odcieków,
  - 2) odpadów zalegających luzem albo w pojemnikach lub workach nieprzeznaczonych do gromadzenia odpadów.

Rozdział 4.

Częstotliwość i sposoby pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego.

§ 9.

Ustala się następującą częstotliwość pozbywania się odpadów komunalnych:

1. Odpady komunalne zmieszane odbierane będą od właścicieli nieruchomości z następującą częstotliwością:
  - 1) w zabudowie zagrodowej i jednorodzinnej /teren wiejski/ – nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie,

- 2) w zabudowie wielorodzinnej i jednorodzinnej /na terenie miasta Błazowa/ – nie rzadziej niż raz na tydzień.
2. Odpady komunalne pochodzące z selektywnej zbiórki (tj. papier i makulatura, szkło bezbarwne i kolorowe, tworzywo sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe), odbierane będą od właścicieli nieruchomości z następującą częstotliwością:
  - 1) w zabudowie zagrodowej i jednorodzinnej /teren wiejski/ – nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie,
  - 2) w zabudowie wielorodzinnej i jednorodzinnej /na terenie miasta Błazowa/ – nie rzadziej niż raz na tydzień.
3. Bioodpady stanowiące odpady komunalne, będą odbierane:
  - 1) w zabudowie zagrodowej i jednorodzinnej /teren wiejski/ w okresie (od kwietnia do października) – nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, w pozostałym okresie (od listopada do marca) nie rzadziej niż jeden raz na miesiąc,
  - 2) w zabudowie wielorodzinnej i jednorodzinnej /na terenie miasta Błazowa/ w okresie (od kwietnia do października) – nie rzadziej niż jeden raz na tydzień, w pozostałym okresie (od listopada do marca) nie rzadziej niż jeden raz na dwa tygodnie.
4. Popioły i żużle pochodzące domowych palenisk odbierane są z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy co najmniej 1 raz na dwa tygodnie.
5. Popioły i żużle pochodzące z instalacji domowego ogrzewania mogą być wykorzystywane gospodarczo do utwardzania w terenu, w sposób eliminujący negatywne oddziaływanie na sąsiednie nieruchomości.
6. Z terenów przeznaczonych do użytku publicznego oraz z terenów parków i przystanków komunikacji, opróżnianie koszy ulicznych następuje nie rzadziej niż dwa razy w miesiącu lub w miarę napełnienia pojemników, nie dopuszczając do ich przepełnienia.
7. Opróżnianie pojemników przeznaczonych do selektywnej zbiórki surowców wtórnych, stojących na terenach przeznaczonych do użytku publicznego, następuje sukcesywnie w miarę ich zapełnienia, jednak nie rzadziej niż jeden raz na dwa miesiące.

§ 10.

Właściciele nieruchomości zobowiązani są do pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zgodnie z harmonogramem odbioru odpadów, w sposób gwarantujący zachowanie czystości i porządku na terenie nieruchomości, to jest w następujący sposób:

- 1) odpady zmieszane w odpowiednich workach lub pojemnikach - należy wystawić w terminie podanym w harmonogramie odbioru odpadów, w sposób umożliwiający ich sprawny odbiór,
- 2) selektywnie zebrane:
odpady takie jak: papier i makulatura, szkło bezbarwne i kolorowe, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, popiół i żużel w odpowiednich workach lub pojemnikach - należy wystawić w terminie podanym w harmonogramie odbioru odpadów, w sposób umożliwiający ich sprawny odbiór lub dostarczyć do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,
- 3) meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony, odpady remontowo-budowlane, chemikalia w szczególności farby, lakiery, środki ochrony roślin, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki, odpady tekstyliów i odzieży - należy dostarczyć do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,
- 4) przeterminowane leki należy umieszczać w przeznaczonych do tego celu i specjalnie oznakowanych pojemnikach znajdujących się na terenie aptek i placówek służby zdrowia lub dostarczyć do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,
- 5) zużyte baterie i akumulatory inne niż przemysłowe i samochodowe należy umieszczać w przeznaczonych do tego celu i specjalnie oznakowanych pojemnikach znajdujących się w budynkach użyteczności publicznej, lub dostarczyć do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,
- 6) odpady ulegające biodegradacji (w tym odpady kuchenne, ogrodowe, zielone) należy poddać kompostowaniu na terenie nieruchomości na której powstały lub wystawić w terminie podanym w harmonogramie odbioru odpadów, w sposób umożliwiający ich sprawny odbiór lub dostarczyć do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

§ 11

1. Ustala się następujące zasady w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków:
  - 1) Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków odbywa się na podstawie umowy właściciela nieruchomości z podmiotem świadczącym takie usługi posiadającym zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, na indywidualne zgłoszenie właściciela, nie rzadziej niż jeden raz w roku.
  - 2) Częstotliwość opróżniania z osadów ściekowych zbiorników przydomowych oczyszczalni ścieków wynika z ich instrukcji eksploatacji i powinna być do nich dostosowana.
  - 3) Częstotliwość opróżniania zbiorników bezodpływowych powinna zapewnić aby zbiorniki te nie ulegały przepełnieniu, gwarantując zachowanie czystości i porządku na nieruchomości.

Rozdział 5.

Wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.

§ 12

1. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego wskazuje Gminę Błażowa do Regionu Centralnego.
2. Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego przyjmuje się następujące cele główne:
  - 1) zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, a także odzysk energii z odpadów,
  - 2) objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym odpadów niebezpiecznych, wielkogabarytowych i budowlanych wszystkich mieszkańców gminy,
  - 3) wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.
3. Właściciele nieruchomości zachęca się do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności poprzez:
  - 1) używanie toreb wielokrotnego użytku,
  - 2) ograniczania zbędnych zakupów,
  - 3) wybieranie produktów trwałych i o niższej zawartości substancji szkodliwych.

Rozdział 6.

Obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe.

§ 13

1. Osoby utrzymujące psy i inne zwierzęta domowe są zobowiązane do zachowania środków ostrożności zapewniających ochronę przed zagrożeniem dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do użytku publicznego.
2. Przebywanie psów bez kagańców i smyczy dozwolone jest przy zapewnieniu kontroli nad ich zachowaniem.
3. Osoby utrzymujące zwierzęta domowe zobowiązane są do niezwłocznego uprzątnięcia zanieczyszczeń pozostawionych przez zwierzę w miejscu publicznym. Postanowienie to nie dotyczy osób niewidomych korzystających z pomocy psa przewodnika.

Rozdział 7.

Wymagania odnośnie utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach.

§ 14

1. Utrzymywanie zwierząt gospodarskich jest zabronione na terenach zabudowy wielorodzinnej, w budynkach zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej, zieleni miejskiej.

2. Na pozostałych terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, dopuszcza się utrzymywanie zwierząt gospodarskich pod warunkiem, że nie będą uciążliwe dla środowiska.
3. Właściciele zwierząt gospodarskich zobowiązani są do przestrzegania przepisów sanitarno-epidemiologicznych.
4. Właściciele zwierząt, które zanieczyściły teren użytku publicznego zobowiązani są do uprzątnięcia zanieczyszczenia.

Rozdział 8.

Wyznaczenie obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji oraz terminy jej przeprowadzania.

§ 15

1. Obowiązkowej deratyzacji podlegają obszary:
  - 1) zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
  - 2) zabudowane obiektami służącymi do magazynowania, przechowywania i handlu artykułami spożywczymi i rolno-spożywczymi,
  - 3) zabudowane obiektami, w których prowadzona jest działalność w zakresie opieki zdrowotnej oraz działalność oświatowa, kulturalna i społeczna.
2. Deratyzacja, o której mowa w ust. 1 powinna być przeprowadzona raz w roku, w terminie od 15 kwietnia do 15 maja oraz każdorazowo w przypadku wystąpienia na terenie nieruchomości populacji gryzoni.

Uzasadnienie

Uchwalenie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Błażowa ma na celu dostosowanie zapisów do zmienionych przepisów ustawą z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz.1579 z późn. zm.).

W uchwale określono wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, w tym obowiązek selektywnego zbierania wskazanych w regulaminie frakcji odpadów, określono rodzaje i minimalną pojemność pojemników i worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, wymagania dotyczące utrzymania miejsc gromadzenia odpadów, ustalono sposób i częstotliwość pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości. Wprowadzono wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami w zakresie podejmowania przez mieszkańców działań zmierzających do ograniczenia ilości powstających odpadów. Regulamin określa obowiązki i wymagania ciążące na osobach utrzymujących zwierzęta domowe, wymagania dotyczące hodowli i utrzymania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej i obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji i terminy jej przeprowadzenia.

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 poz. 1579), zmienionej ustawą z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-COV -2 (Dz. U. z 2020 r., poz. 875) Rada gminy jest obowiązana dostosować uchwały wydane przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej na podstawie przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w brzmieniu dotychczasowym do przepisów ustawy w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą, w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r.

Niniejsza uchwała była poprzedzona Uchwałą Nr XXVI/136/2020 Rady Miejskiej w Błażowej z dnia 24 września 2020 r. w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Błażowa, której Wojewoda Podkarpacki rozstrzygnięciem nadzorczym znak P-II.4131.2.286.2020 z dnia 2020-10-27 stwierdził nieważność.

Tym samym zasadne jest podjęcie przedmiotowej uchwały.

Projekt regulaminu został pozytywnie zaopiniowany przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie.